

HỘI NGHỊ KHOA HỌC CHẨN ĐOÁN HÌNH ẢNH TP.HCM MỞ RỘNG LẦN THỨ XII-2025

BIẾN CHỨNG THẦN KINH CỦA VIÊM XOANG

Bs CK2. Đoàn Thái Duy
Khoa CDHA-Bv ĐHYD TPHCM

NỘI DUNG

1

Đại cương

2

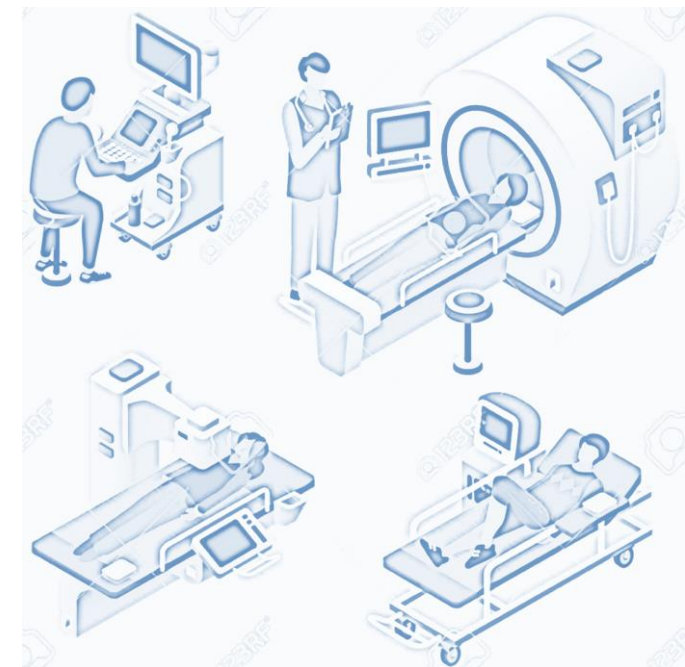
Biến chứng viêm xoang

3

Lựa chọn hình ảnh học

4

Hình ảnh minh họa

Giới thiệu

❖ Viêm xoang: tình trạng viêm nhiễm ở các xoang.

❖ Nguyên nhân:

- Nhiễm : Vi trùng - virus - nấm
- Không nhiễm : Dị ứng

❖ Phân loại:

- Viêm xoang cấp
- Viêm xoang mạn --> biến chứng

Biến chứng thần kinh:

- ❖ Lan rộng nhiễm trùng từ xoang lên các cấu trúc thần kinh.
- ❖ Viêm màng não
- ❖ Áp xe não
- ❖ Viêm thần kinh thị
- ❖ Viêm mạch máu + biến chứng nhồi máu não
- ❖ Phình mạch nội sọ
- ❖ Huyết khối tĩnh mạch nội sọ
- ❖ Đau đầu mạn
- ❖ Rối loạn thị giác (II), cảm giác (V), thính giác (VIII),...
- ❖ Liệt các dây thần kinh sọ
- ❖ ...

ORBITAL COMPLICATIONS

PRESEPTAL CELLULITIS

ORBITAL CELLULITIS

CAVERNOUS SINUS
THROMBOSIS

SUPERIOSTEAL
ABSCESS

INTRACRANIAL COMPLICATIONS

SUBDURAL
EMPYEMA

POTT'S PUFFY
TUMOR

EPIDURAL
ABSCESS

CEREBRAL
ABSCESS

CEREBRITIS

MENINGITIS

Nghĩ đến biến chứng nội sọ khi:

Bệnh nhân viêm xoang có:

- ❖ Thay đổi trạng thái tinh thần
- ❖ Đau đầu
- ❖ Sốt
- ❖ Co giật
- ❖ Nôn mửa
- ❖ Yếu một bên hoặc liệt nửa người
- ❖ Dấu hiệu thần kinh sọ...

--> Chẩn đoán sớm --> giảm tỷ lệ mắc bệnh và tử vong

Hình ảnh học:

- ❖ Phương tiện lựa chọn: CTscan > MRI
- ❖ Phát hiện biến chứng
- ❖ Xác định lan rộng
- ❖ Theo dõi sau điều trị

CTscan vs MRI

❖ CT scan:

- Đánh giá tốt cấu trúc xương (dị tật vách ngăn, polyp, dày niêm mạc xoang, tắc lỗ thông xoang...).
- Xác định mức độ viêm, dịch ứ đọng, mức khí-dịch.

❖ Chỉ định CT khi:

- Viêm xoang kéo dài, không đáp ứng điều trị nội khoa.
- Viêm xoang mạn tính có biến chứng (viêm tủy ổ mắt, viêm xương...).
- Chuẩn bị phẫu thuật nội soi mũi xoang.

--> Lựa chọn đầu tiên để chẩn đoán viêm xoang và biến chứng tại chỗ.

CTscan vs MRI

❖ MRI:

- Nghi ngờ biến chứng nội sọ hoặc tổn thương phần mềm:
 - + Nhạy hơn CT: viêm mô mềm, áp-xe não, viêm màng não.
 - + Tốt hơn CT trong phân biệt dịch viêm và dịch mũ xoang / não.
 - + Không có tia X, an toàn hơn cho bệnh nhân cần chụp nhiều lần.

❖ Chỉ định MRI khi:

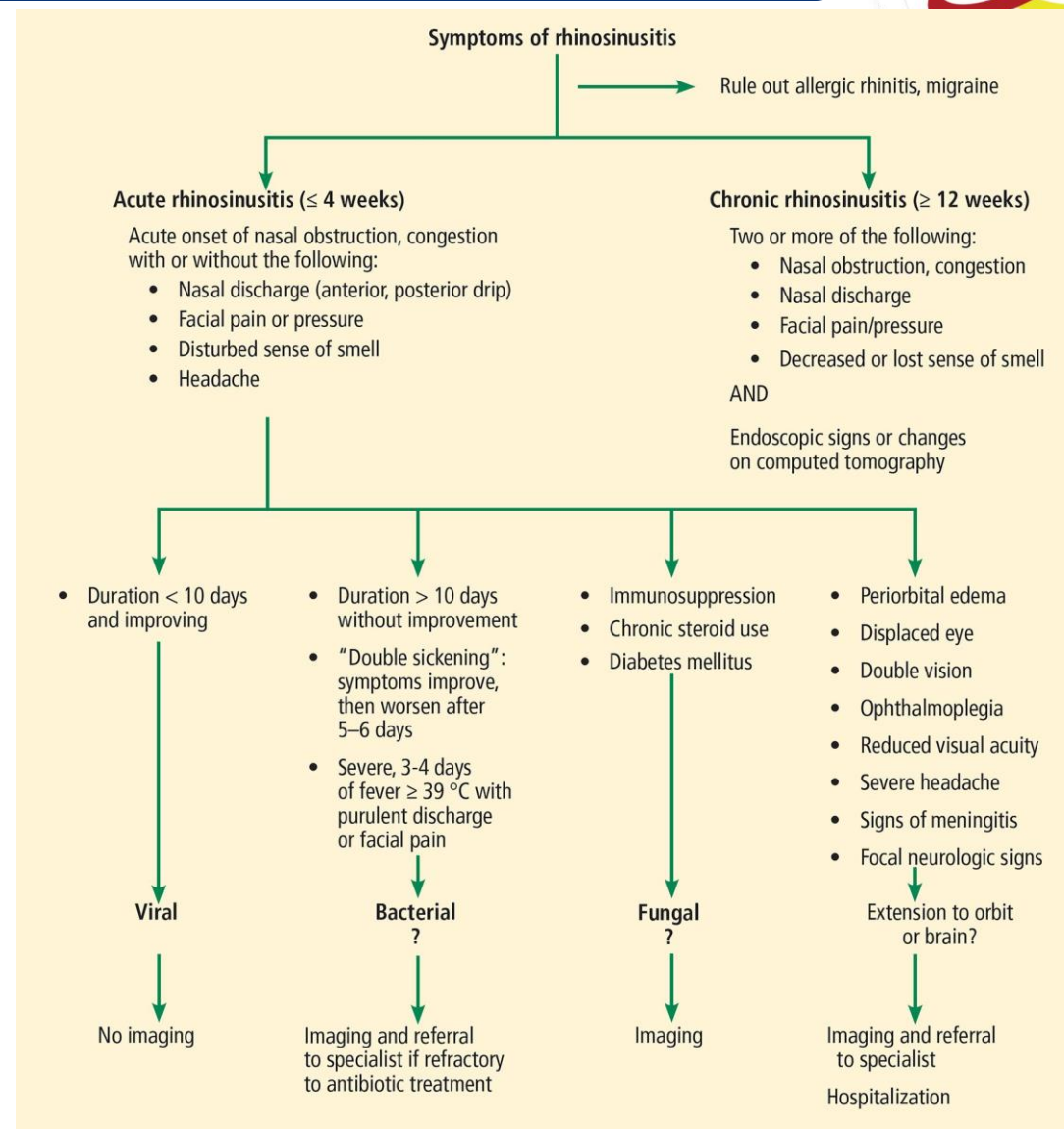
- Viêm xoang có biến chứng nội sọ (viêm màng não, áp-xe não, huyết khối xoang tĩnh mạch...).
- Viêm xoang lan rộng gây tổn thương mô mềm vùng mắt, hốc mắt.
- Nghi ngờ u vùng mũi xoang.

--> khi có biến chứng nội sọ hoặc mô mềm phức tạp.

Khi nào cần hình ảnh học?

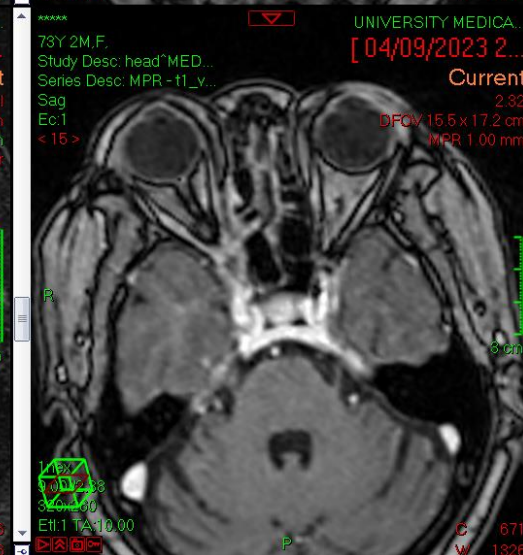
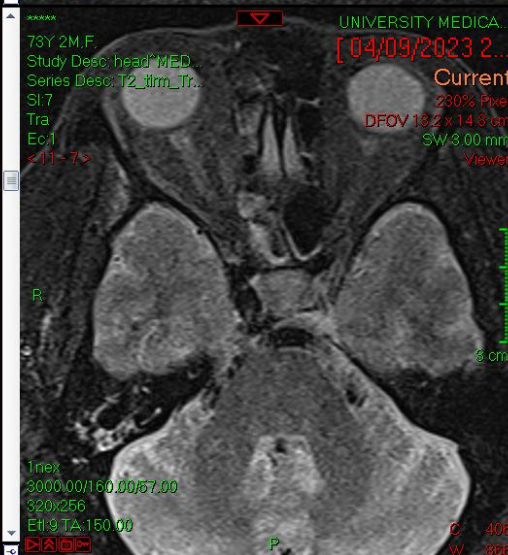
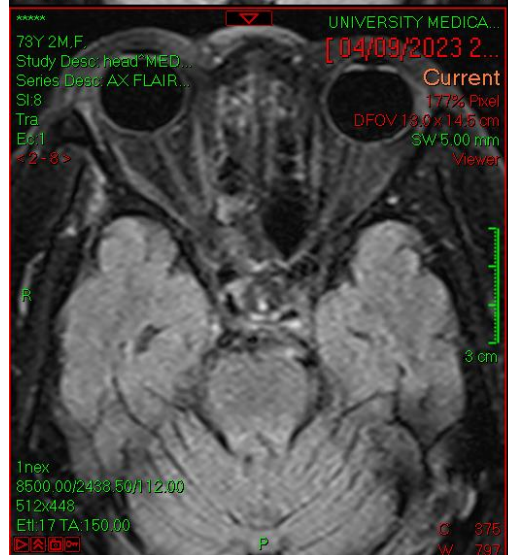
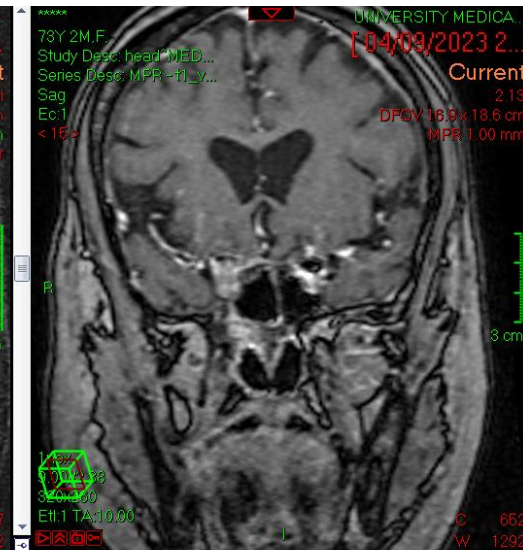
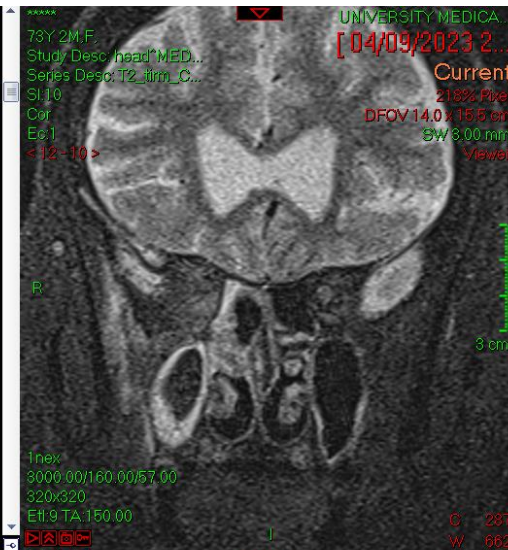
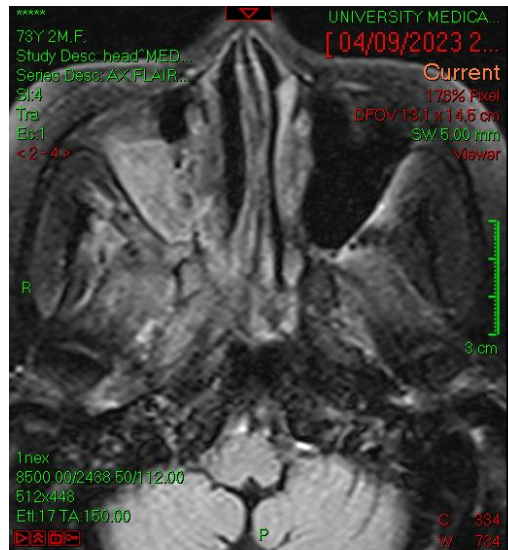

- Viêm xoang cấp do virus: không
- Viêm xoang cấp do vi trùng: HAH
- Viêm xoang cấp do nấm: HAH
- Viêm xoang cấp lan rộng: HAH
- Viêm xoang mạn: HAH

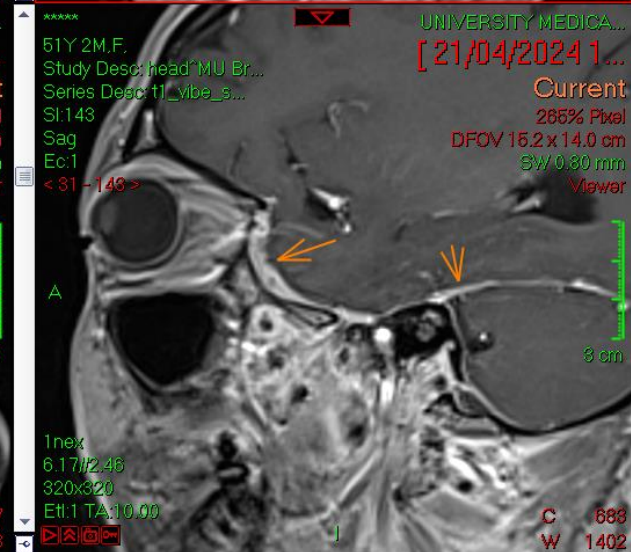
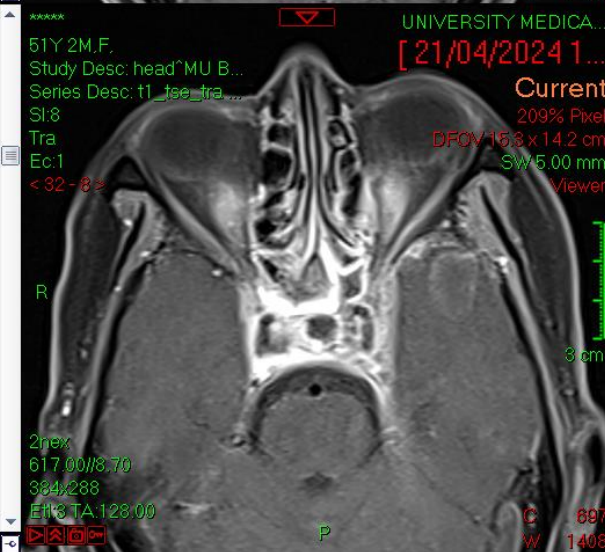
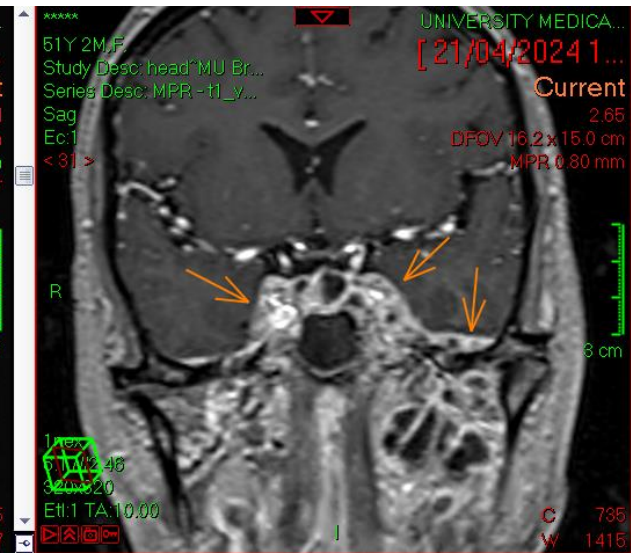
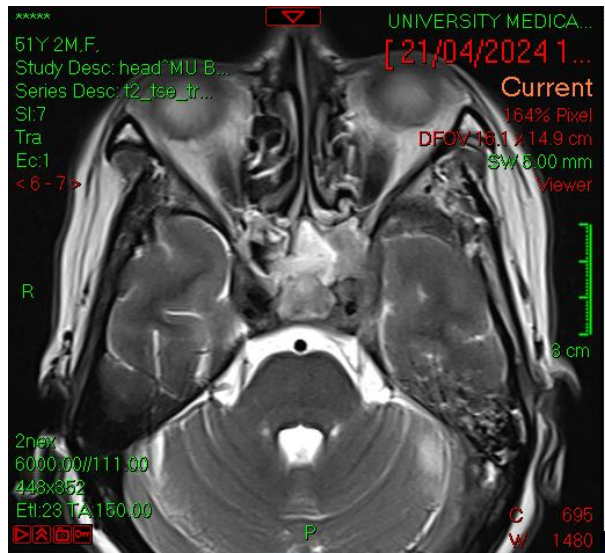

Viêm xoang hang-đỉnh hốc mắt

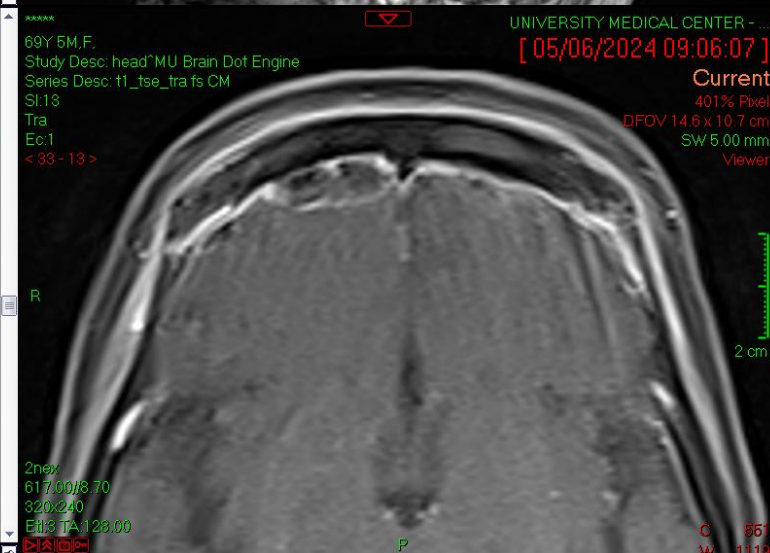
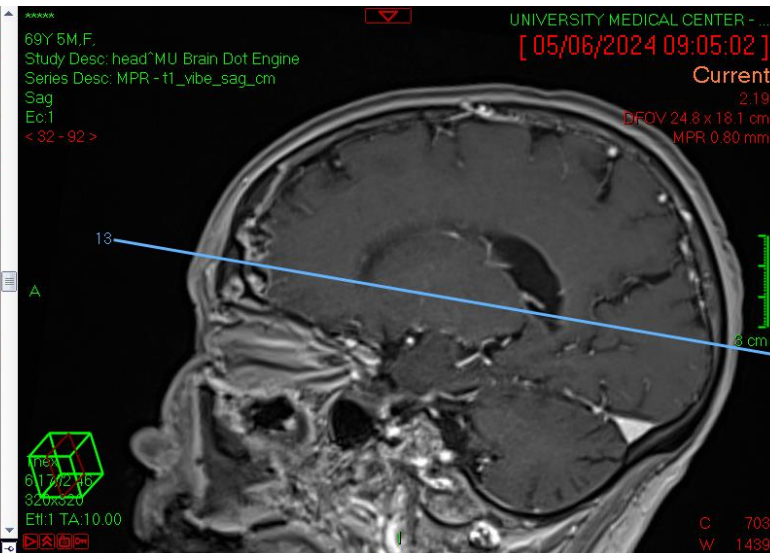
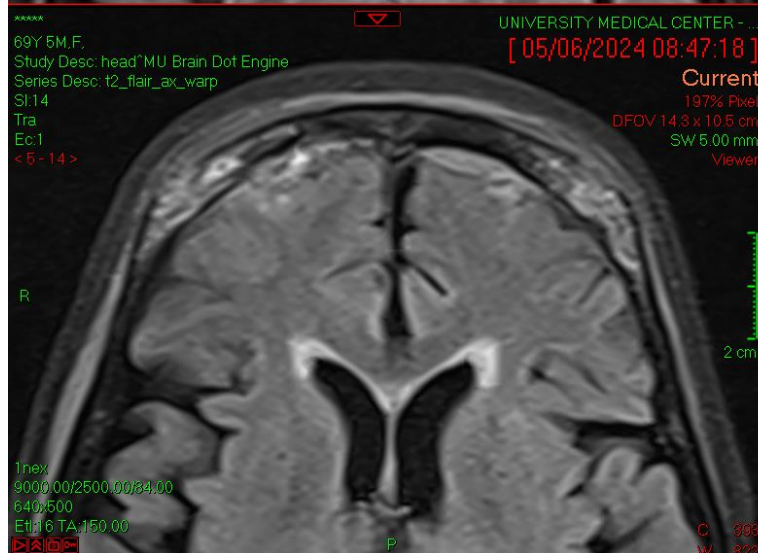
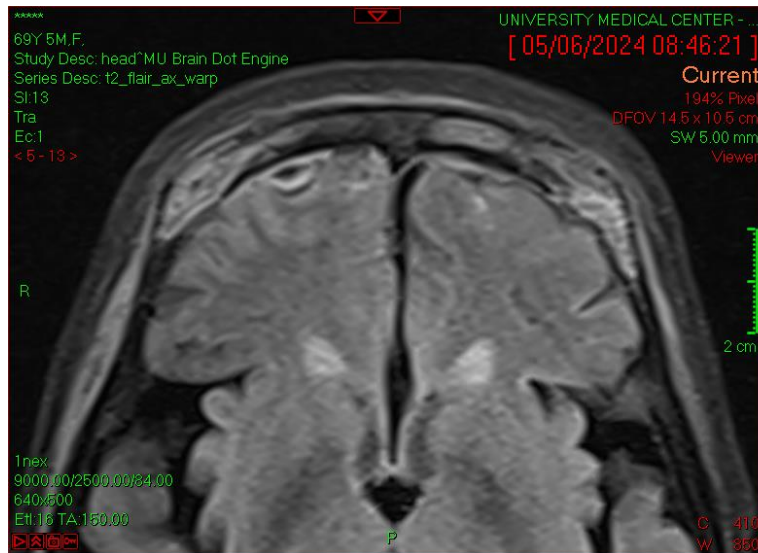
Viêm xoang
do nấm
Aspergillus

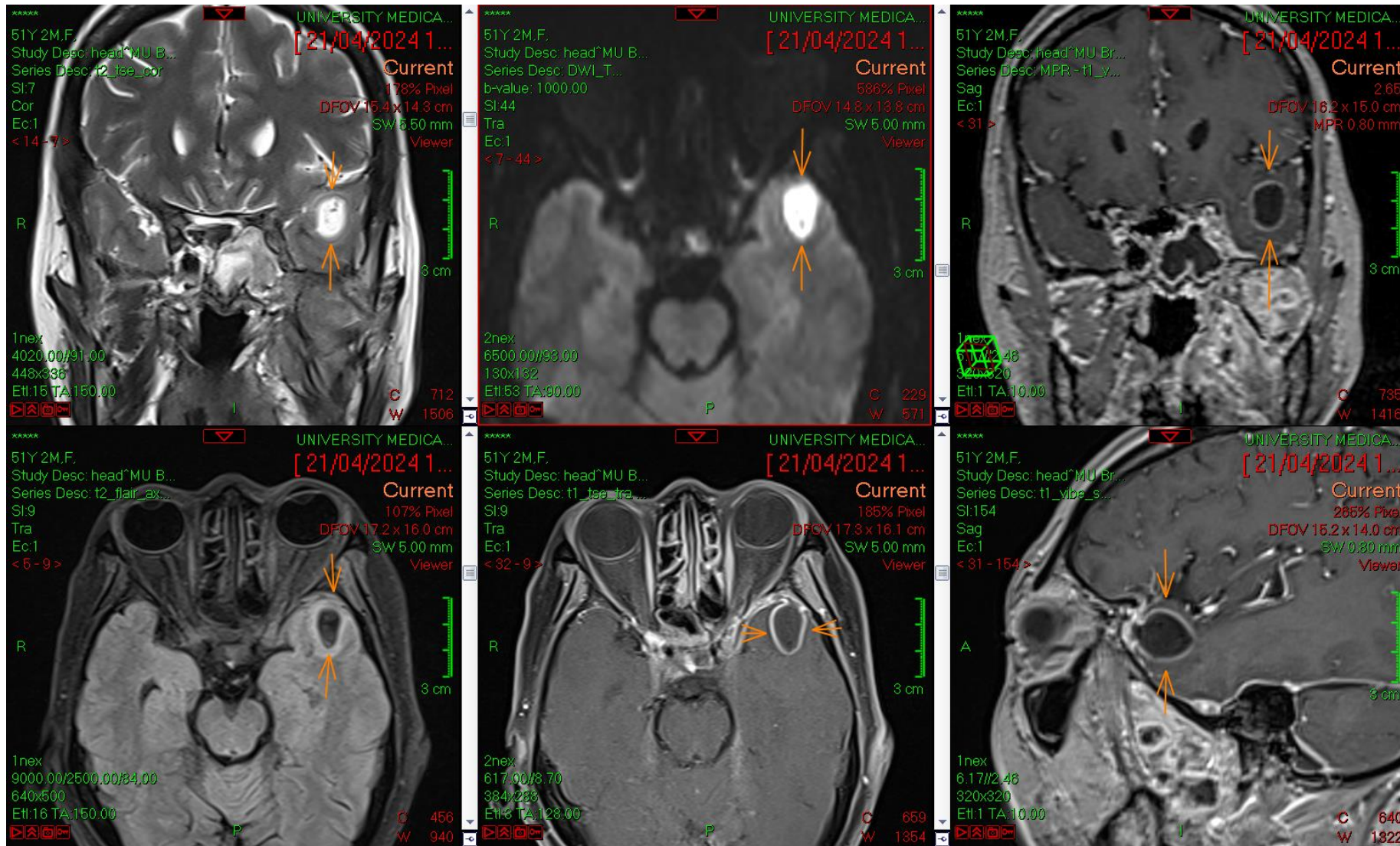
Viêm màng não

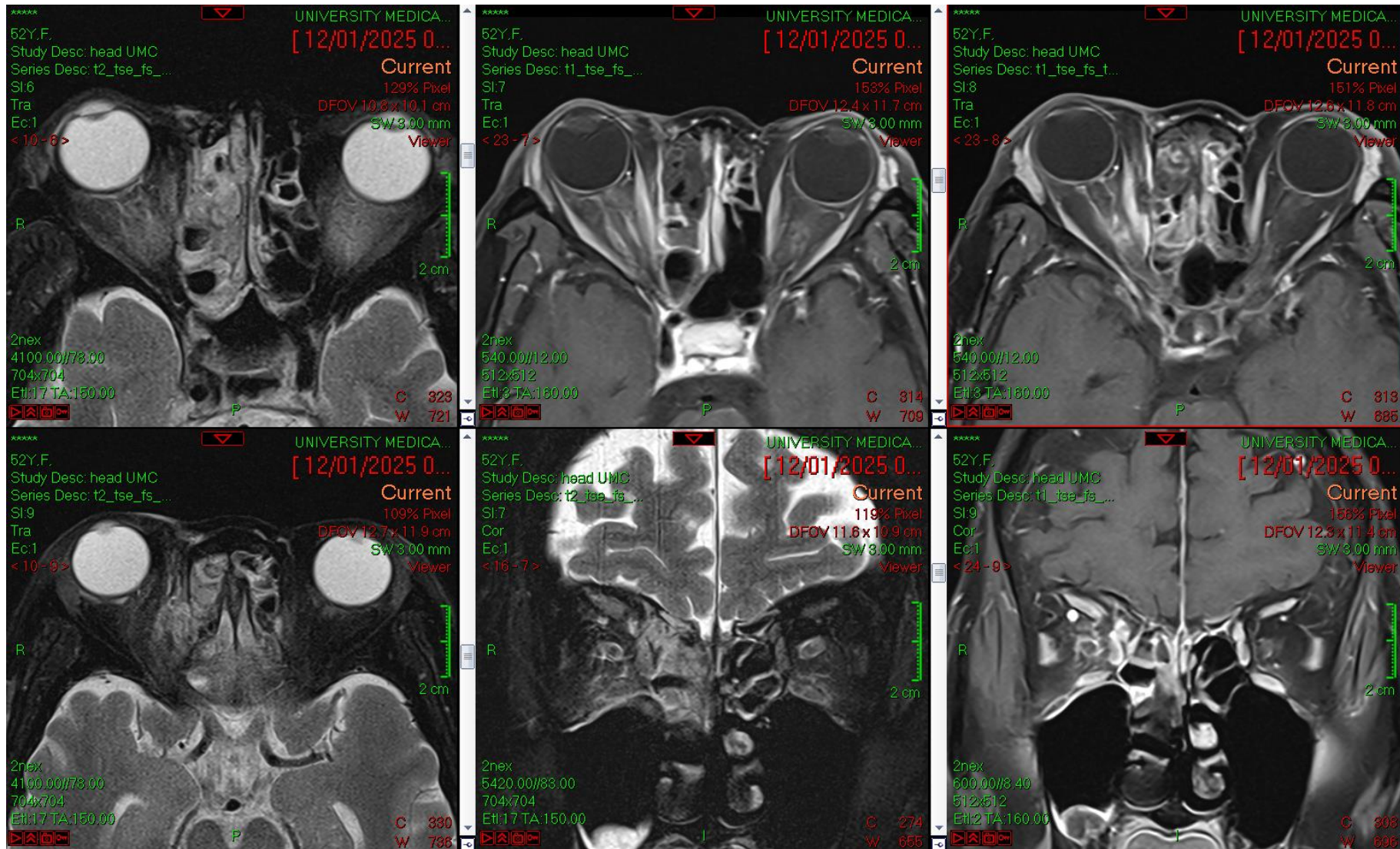
Viêm màng não - tụ mủ màng não

Áp xe não

Viêm thần kinh thị

Kết luận

- ❖ Tình trạng nghiêm trọng.
- ❖ Đe dọa tính mạng nếu không được phát hiện và điều trị kịp thời.
- ❖ CT scan và MRI: vai trò quan trọng trong việc phát hiện sớm --> điều trị sớm các biến chứng.

Tài liệu tham khảo

- ❖ Vinodkumar Velayudhan, *Imaging of Intracranial and Orbital Complications of Sinusitis and Atypical Sinus Infection: What the Radiologist Needs to Know, Current Problems in Diagnostic Radiology*, Volume 46, Issue 6, 2017, Pages 441-451
- ❖ Alessio Volpe, *Neurological and orbital complication of acute sinusitis in pediatric patient: A case report, Radiology Case Reports*, Volume 20, Issue 2, 2025, Pages 989-992
- ❖ Mafee MF, Tran BH, Chapa AR. *Imaging of rhinosinusitis and its complications: plain film, CT, and MRI.* Clin Rev Allergy Immunol. 2006 Jun;30(3):165-86. doi: 10.1385/CRIAI:30:3:165.
- ❖ Nicole Frerichs, *Rhinosinusitis and the role of imaging*, Cleveland Clinic Journal of Medicine Aug 2020
- ❖ Setzen G, Ferguson BJ, Han JK, et al. *Clinical Consensus Statement: Appropriate Use of Computed Tomography for Paranasal Sinus Disease.* Otolaryngology–Head and Neck Surgery. 2012;147(5):808-816.

HỘI NGHỊ KHOA HỌC CHẨN ĐOÁN HÌNH ẢNH TP.HCM MỞ RỘNG LẦN THỨ XII-2025

Cảm ơn đã theo dõi!